

Megverték az albán kormány csapatait.

— Valona előtt a fölkélok. —

(Saját tudósítónktól.) Valonából jelentik: Carbonarinál véres csata volt a fölkélok és az albániai önkéntes csapatok közt. A csata az önkéntesek teljes vereségével végződött. A kormány csapatai egy ágyút és két gépfegyvert elvesztettek és kénytelenek voltak visszavonulni. A fölkélok Valona felé vonulnak és most Valonát veszélyeztetik, mely minden védelem nélkül van. Elbasszán a fölkéloké, Beranet és Fierit körülkerítették.

Berana és Fieri elesését minden órában várják. Valona lakosságán nagy félelem vett erőt. Attól tartanak, hogy a fölkélok, ha bevonulnak Valonába, fosztogatni és gyújtogatni fognak. A lakosság egy része már menekül is a vérfürdőtől való félelmében.

A Vossische Zeitung jelenti Belgrádból: A kormány szerdán fölosztatja a szkupstinát és július végére az új választásokat. Ezzel összefüggésben van a kormány mai lapjában megjelent nyilatkozat, amely szerint a görög-török konfliktus el van intézve, az albán kérdésben is nyugodtabban foglalkozni lehet. A hatalmak most már a maguk kezébe vetik Albánia ügyét, európai kérdést csináltak belőle és így ki van zárva, hogy egyes hatalmak külön akciót kezdjenek.

Rómából jelentik: Itteni diplomáciai körök szerint a hatalmak megállapodtak abban, hogy a fölkélok és Vilmos fejedelem közt megkísérlik az egyezséget, olyan módon, hogy az albán minisztertanács helyébe a nemzetközi ellenőrző bizottság kerül.

Durazzóból jelentik: A fejedelem Toptani Faxil pasa volt török tábornokot belgrádi konzullá nevezte ki. Faxil unokatestvére Esszad pasának, de ellenséges viszonyban van vele.

Bécsből jelentik: Schönburg-Woldenburg Günther herceg, az albán fejedelem feleségének fivére, tegnap Bukarestből ideérkezett és miután az albán követtel értekezett, tovább utazott Durazzóba.

Durazzóból jelentik: Hamdi Rubieka sejk, a sijaki sulyosan megsebesült és elfogott kajmakámot a kabinet kötélfalára lőtte, ami ellen Kroon őrnagy erőiesen tiltakozott. A sejk Kroon iránti hálából egy albán századosnak elbeszélte több érdekes részletet a fölkélokról, akik ötezerszázan vannak és ezeröttszáz emberével a sejk föl-

tétlenül rendelkeznek. Ezeket hajlandó meghódolásra fölszólítani, levelet is irt ilyen értelemben és a levelet elvitték Sijakba a lázadók táborába. Kroon őrnagy proklamációt adott ki, hogy kedden mindenki, akinél kés, puska, ásó vagy egyéb ilyen eszköz van, jelenjen meg a sáncoknál. Kroon őrnagy az egész bokros területet, amelyen az ellenség egy hete észrevétlenül a város közelébe loptódzott, síksággá akarja tenni. Thomson tábornok tegnap ide érkezett, hogy fivére holttestét Hollandiába vigye.

A szerencsétlenül járt kapitány Budapesten.

— Hauswirth hősi tette —

(Saját tudósítónktól.) A Fischamendben tragikusan elpusztult Hauswirth kapitány Budapesten is szerepelt. A Királyi Magyar Automobil Klub által 1913. október 19-én rendezett harcserű léghajó-üldözés alkalmával járt a magyar fővárosban, a Ragusa nevű 3-as stratszámú léghajót vezette és a nyolc léghajós közül egyedül ő volt, akit nem tudtak elfogni. Mindazok, akik akkor részt vettek a léghajó-üldözésben, a legnagyobb szeretettel emlékeznek vissza Hauswirth kapitányra és egyéni szeretetreméltósága mellett katonai és sportbeli érdemeit dicsérik. Egy kiváló automobilista, Deák Jenő, aki annak idején szintén részt vett a léghajó-üldözésben, a következőket mondotta a Dél-magyarország munkatársának:

— Örömmel üldöztem a Ragusa nevű léghajót, amit Hauswirth kapitány vezetett. A kapitány rendkívül ügyesen dolgozott. Leszállást szimulálva becsalt bennünket a nőgrádi hegyek egyik katlanába, s amikor látta, hogy az öt üldöző öt autó mind a katlanban van, hirtelen kidobva ballasztjait, a hegyek fölé repült és a harmadik völgyben szállt le. Mi természetesen boszankodva láttuk vereségünket, mert az egész hegyecsportot meg kellett volna kerülnünk, hogy utolérhessük.

A verseny propozíciói szerint a léghajót a leszállás pillanatától számított harminc másodperc alatt kellett elfogni, ellenkező esetben a léghajó győzött. Hauswirth kapitány kitűnő trükkje után legtöbb társam belátta a kudarcot, Budapest felé fordította az autóját, én, gondolva, egy merészet és nagyot, autóm, amelyben egy vezérkari főhadnagy-sportbiztos, Uthy László dr. honvéd ezredorvos és Heissler mérnök voltak kivülem, nekivágtam a néhány száz méter magas erdős hegynek. A fák között bujkálva elértem a hegy csúcsát és onnan látható lett, hogy Hauswirth kapitány hol szállt le.

Sikerült a kísérletem, de a léghajót a leszállástól számított harmincharmadik másodpercben sikerült csak megközelítenem. A győztes tehát Hauswirth kapitány lett. A kapitány, akit ötszáz méterről futva közelítettem meg, nem tudott hová lenni a csodálkozástól, amikor meglátott s megtudta, hogy az utat fel a hegyre autón tettem meg. A léghajóüldözés után különben irt is az esetről cikket egy hadsereglapba.

A fischamendi katasztrófa áldozatait szerdán temetik el, közös sirba mind a kilenc halottat...

Séta Ujszegeden a miniszter után.

(Saját tudósítónktól.) Délelőtt van, az ujszegedi ligetek platánjai alatt kevesen sétálnak, a medardusi eső a kavicscsal újólág parkirozott sétányt alaposan eláztatta. Meglátogatam azokat az ujszegedi intézményeket, ahova a hatóság által összeállított program szerint Jankovich Béla dr. miniszter is ellátogatott.

Az ujszegedi hídfő jobb oldalán már messziről feltűnik a vakok intézete, mely 1114 négyszögöl területen fekszik és 270,000 koronába került. A telket a város adta, az épületet állami segéllyel építették fel. Hajós és Villányi budapesti műépítésszek tervei alapján Fonagy Béla mérnök készítette, a kétemeletes szárnyas, hatalmas gránit feljárati épületet. Középső része egyemeletes, magába foglalja Lovács József igazgató lakását, a tanári termet s a felügyelő tanárok lakosztályát. Az új intézet Ujszegeden 1908 óta áll fenn, egy éve működik, tehát még új, ami bizony a felszereléseken meglátszik. Könyvtáruk és szertáruk kezdetleges s ipari munkára való anyaguk is minimális. Van ugyan tíz hold földjük, melyet ingyen ad a város az intézetnek, de az itt termő füzeket, melyeket az intézeti tagok ipari cikkek (fonott kosarak, székek feldolgozására használnak fel) a tavalyi nagy vízáradás elvitte. Az épület két szárnyát (a jobb oldali a férfiaké, a bal oldali a nőké) hosszú folyosókkal kapcsolják egybe. Itt vannak a tantermek, hálósobák, ebédlők, dolgozó termek és társalgók. Négy elemi osztályban oktatják a vakokat írás és olvasásra, földrajzra és még más tantárgyakra. Mindenütt példás tisztaság (talán mindenkor így van ez, de rá fogjuk, hogy azért, mert jön a miniszter) az intézeti tagok félve üdvözlők az érkezőt, felállnak a tantermekben s mindegyik be akarja mutatni, hogy mit tud. Egyik a Braille-féle contract betűkkel való írást mutatja, másik a Klein-féle típusos betűkkel való írás-olvasást. Kimegy a tanuló a padból a falra függesztett domboru térképhez, s ujjával (mely finom, tapintási érzékre erősen kifejlődött) végigmegy Szeged város térképén, elmondja az utcák neveit, hol van ez vagy az a nevezetesség. A hálótermek mellett mindenütt fürdősobák (a tisztálkodásra különös gondot fordítanak), az ebédlők tágasak, az asztalok pléhburkokkal fedettek. A konyha (melynek fedezete a nagyon szerény budgetből kell, hogy kiüljen) elsőrendű polgári kosztal látja el őket. Sohasem tudják előre, hogy mit kapnak enni, nehogy megunják a kis határok között váltakozó étrendet — mondja az igazgató. Külön orvosi rendelőkük van házi gyógyszer-tárral, mely alatt a földszinten a vizet szivó gépház villammmotoros szerkezete működik hangos bugással. A vakok gyáranak harangja, mondják az ujszegediek. Amint bucsuzom Lovács igazgatótól, a főbejáratnál — orgona melódiaja szűrődik keresztül a tornacsarnokból, egy tanuló játsza „Ave Mária” — a temesvári orgonagyártól ajándékba kapott fafaragványokkal ékes orgonán.

Az ujszegedi villasorok mögött hársakkal körülvéve áll egy másik intézet, a szerbbánati vagyonsközség fia és leány internátusa. Látogatásom idején nagy volt a készülődés diákleányok és leányok között, akik epedve várták a vizsgák végét s a nyári szabadságot. Egyikük-másikuk könyvvel a kezében sétál az óriási parkban, össze-össze sugdosnak, hallom, amint mondják, biztosan csillagos hármásra vannak kiállítva, „ha elbuktat a tanár ur, majd szólok Jankovichnak (csak így minden titulus nélkül), hisz ő a legfőbb... tőle félnek”.

Az intézet vezetője Horváth János állami főgimnáziumi tanár.

A szerb internátustól husz perc távolságra van az Árpád-Othón, mely az Országos Gyermekevédő Liga felügyelete alatt működik. Virágos nagy park, veteményes kert

TÖBB
SZOBA BÚTOR

ELADÓ

Kárász-utca 9.

I. EMELET.